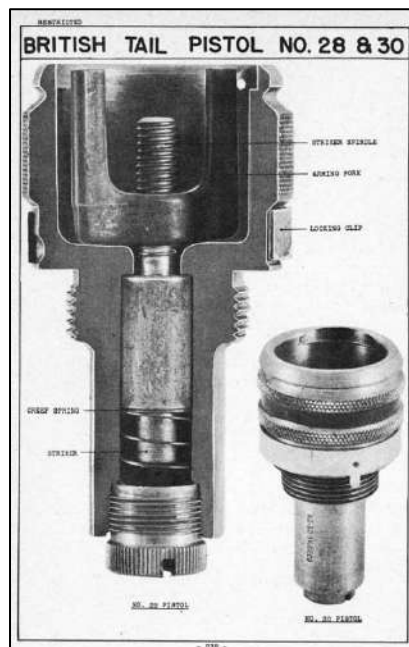


QuickScan Ontplofbare Oorlogsresten

Peter Zuidlaan, Waddinxveen
Gemeente Waddinxveen

IDDS Explosieven B.V.



Datum : 3 maart 20223
Kenmerk : A3622-04/SHL/QS1
In opdracht van : Rho Adviseurs B.V.
Auteur : Dhr. S.C. van Helden MA (historicus)
Status : Definitief
Versie : 1.0

ACCORDERING

QuickScan Ontploffbare Oorlogsresten Peter Zuidlaan, Waddinxveen
Gemeente Waddinxveen, Zuid-Holland
Kenmerk: A3622-04/SHL/QS1

Benadrukt wordt dat onderhavige rapportage geen historisch vooronderzoek conform het Certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse ontploffbare oorlogsresten (CS-VROO-01) betreft.

Afbeelding voorpagina: Doorsnede van een Britse schokontsteker (staartpistool) met directe werking. Deze mechanismen werden op afwerpmunitie geplaatst zodat deze, na afgeworpen te zijn, tot uitwerking kan komen. Bron: IDDS Explosieven B.V. munitiedatabase.

Gezien en goedgekeurd door		Functie	Datum	Handtekening
Organisatie	Naam			
IDDS Explosieven B.V.	Dhr. S.C. van Helden MA	Historicus Adviseur Opsporen Ontploffbare Oorlogsresten	3 maart 2023	
IDDS Explosieven B.V.	Dhr. T.G.M. Neijenhuis	Senior Adviseur OO/ munitietechnicus	3 maart 2023	

© IDDS Explosieven B.V. Alle rechten voorbehouden.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding van de QuickScan ontplofbare oorlogsresten	4
1.2	Onderhavig onderzoeksgebied	4
1.3	Reeds uitgevoerd historisch vooronderzoek OO	5
1.4	The National Archives – collecties met betrekking tot de <i>Royal Air Force</i>	7
2.	Conclusie en advies.....	8
2.1	Conclusie	8
2.2	Advies.....	8
	Bijlage 1: Geraadpleegde bronnen	10
	Bijlage 2: Protocol spontaan aantreffen ontplofbare oorlogsresten	11

1. Inleiding

1.1 Aanleiding van de QuickScan ontplofbare oorlogsresten

In de nabije toekomst staan diverse grondroerende werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied Peter Zuidlaan te Waddinxveen (Zuid-Holland) gepland. De locatie zal gebruikt worden voor woningbouwontwikkeling. Blijkens onderzoek uitgevoerd door de firma REASeuro voor de gehele gemeente Waddinxveen ligt het onderzoeksgebied in de directe nabijheid van een op afwerpmunitie verdacht gebied. Mogelijk zijn trillingsgevoelige ontstekers toegepast op de ingezette afwerpmunitie en zijn er blindgangers achtergebleven. Dit kan complicaties opleveren voor werkzaamheden die veel trillingen in de bodem veroorzaken (zoals heien) en zelfs het tot uitwerking komen van deze ontplofbare oorlogsresten (hierna: OO) veroorzaken.

Door de opdrachtgever is gevraagd een QuickScan OO uit te voeren voor het onderzoeksgebied, waarin wordt nagegaan of er mogelijk sprake is van blindgangers uitgerust met trillingsgevoelige ontstekers. Achtergebleven OO uit de Tweede Wereldoorlog in de Nederlandse bodem kunnen een risico vormen binnen de realisatie van een project.

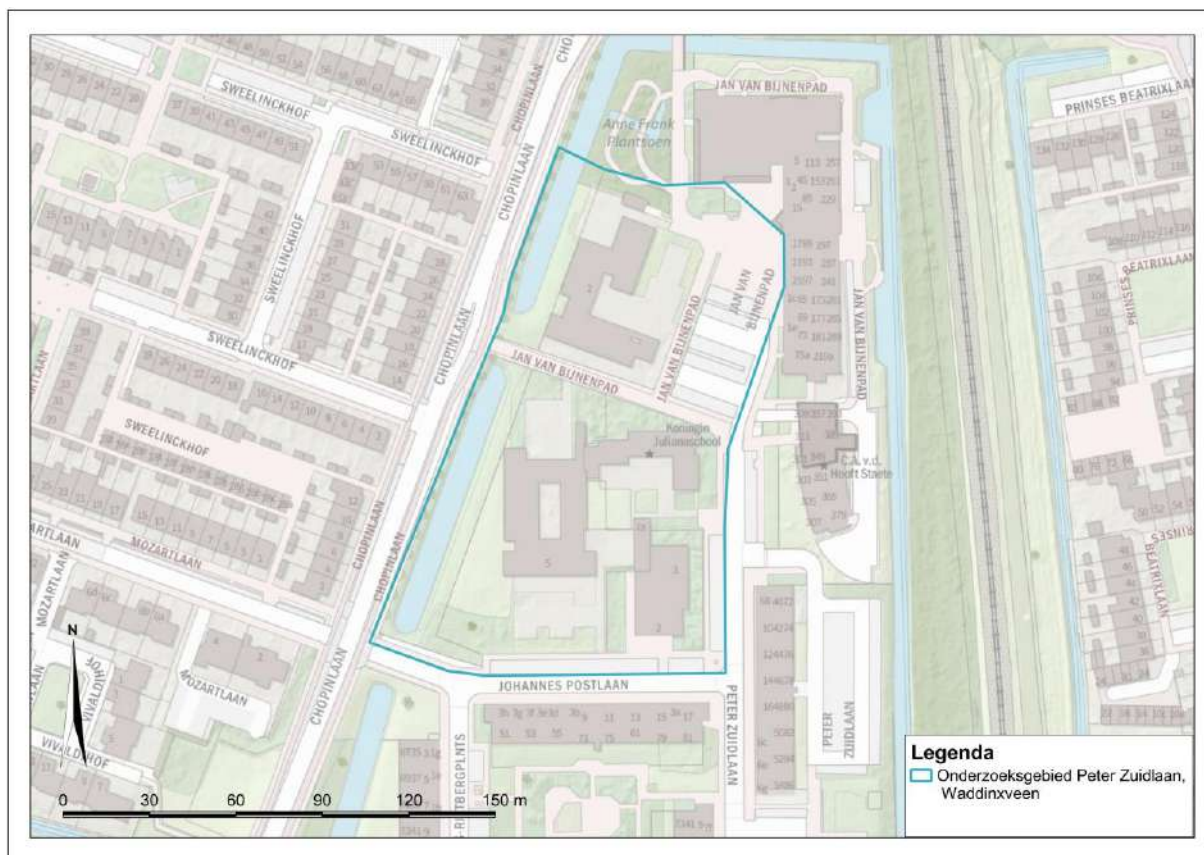
Vanzelfsprekend is het aantreffen c.q. tot uitwerking komen van OO gevaarlijk, maar naast de veiligheidsrisico's kan ook druk op planning en budget ontstaan. Hiernaast is er in de Arbeidsomstandighedenwet (artikel 4.10) een verplichting jegens de werkgevers opgenomen dat deze de risico's van het werk in kaart moeten brengen:

'In alle gevallen waarin gevaar voor de veiligheid of gezondheid van werknemers kan bestaan door de mogelijke aanwezigheid van OO, wordt, alvorens werkzaamheden worden aangevangen, hiernaar een oriënterend onderzoek ingesteld.'

Derhalve dient er tijdens de voorbereiding van een project altijd gekeken te worden of er tijdens de uitvoering van het project risico's zijn doordat er zich in (de nabijheid van) het onderzoeksgebied mogelijk OO bevinden. Deze QuickScan OO is een oriënterend onderzoek.

1.2 Onderhavig onderzoeksgebied

Bij het opstellen van deze QuickScan houdt IDDS Explosieven B.V. het gebied aan alwaar de grondroerende werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.



Figuur 1: Het onderzoeksgebied is weergegeven met de blauwe contouren.

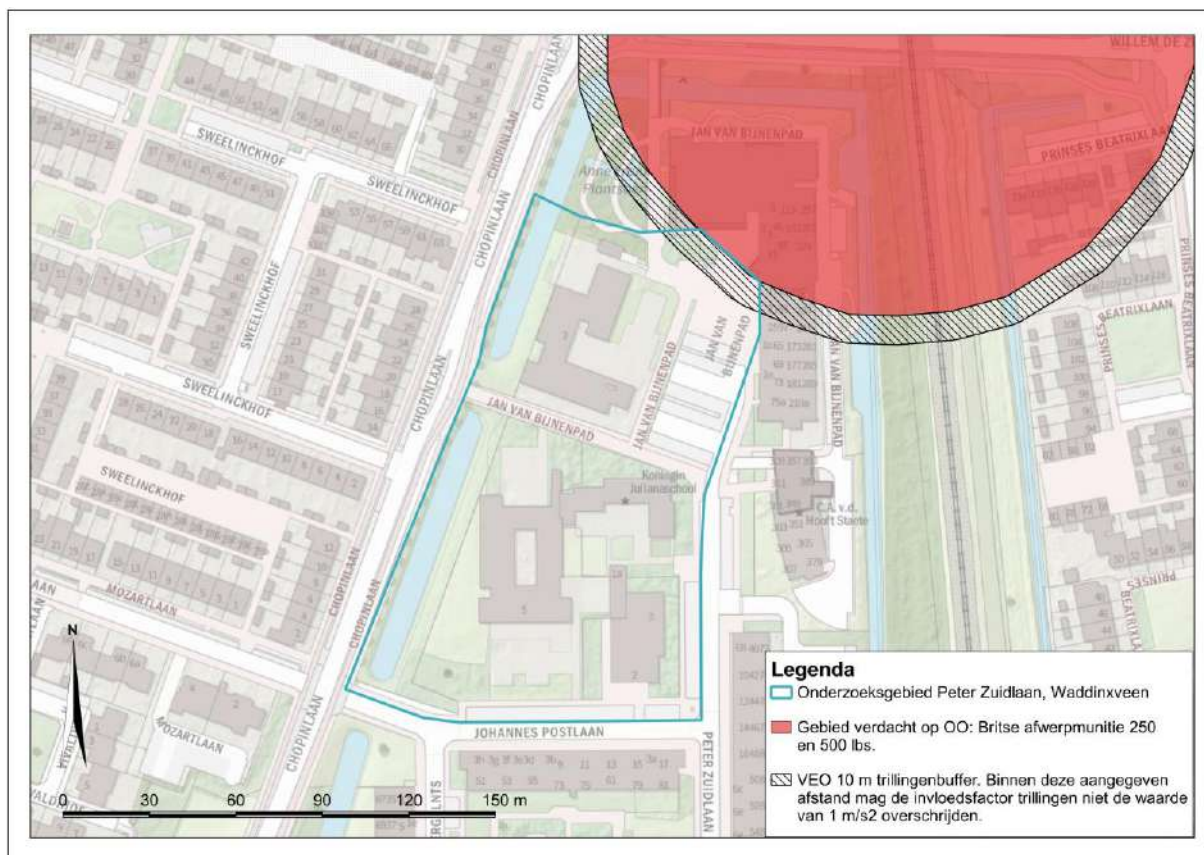
1.3 Reeds uitgevoerd historisch vooronderzoek OO

De firma REASEuro heeft in 2021 het historisch vooronderzoek conflictperiode voor de gehele gemeente Waddinxveen geactualiseerd naar de CS-VROO norm.¹ Dit onderzoek dekt het onderzoeksgebied Peter Zuidlaan volledig. REASEuro heeft in de directe nabijheid een op afwerpmunitie verdacht gebied afgebakend (zie figuur 2). Mogelijk zijn er nog blindgangers aanwezig binnen dit verdachte gebied die zijn uitgerust met trillingsgevoelige ontstekers.

Het is bekend dat bepaalde typen ontstekingsinrichtingen, zoals bijvoorbeeld ontstekingsmechanismen voorzien van een voorgespannen slagpinveer, direct gevoelig zijn voor trillingen. De Vereniging voor Explosieven Opsporing (VEO) hanteert een buffer/afstand van 10 meter voor wat betreft op afwerpmunitie verdachte gebieden waarbij mogelijk deze trillingsgevoelige ontstekers zijn gebruikt.² Binnen deze afstand tot het op afwerpmunitie verdachte gebied mogen trillingen niet de normwaarde van 1 m/s^2 overschrijden. Als dit wel gebeurt kan de mogelijk aanwezige afwerpmunitie in de omgeving tot uitwerking komen (trillingen zijn een invloedsfactor). Deze normering is specifiek opgesteld in relatie tot afwerpmunitie. Het blijkt dat het onderzoeksgebied Peter Zuidlaan deels binnen deze trillingenbuffer (10 meter) valt van het op afwerpmunitie verdachte gebied (zie figuur 2).

¹ REASEuro, Actualisatie Historisch Vooronderzoek Ontploffbare Oorlogsresten gemeente Waddinxveen, met projectkenmerk RO-210270 d.d. 24 december 2021 (versie 1).

² VEO Vereniging voor Explosieven Opsporing, 'Afwegingskader trillingen in CE (afwerpmunitie) verdacht gebied' (2019).



Figuur 2: Het onderzoeksgebied Peter Zuidlaan is in de directe nabijheid van een op afwerpmunitie verdacht gebied gelegen. Mogelijk zijn er vliegtuigbommen aanwezig uitgerust met ontstekers met een voorgespannen slagpinveer. Derhalve moet binnen 10 meter van het verdachte gebied voorkomen worden dat de VEO normwaarde voor de invloedsfactor trillingen niet wordt overschreden. Bron: REASeuro actualisatie historisch vooronderzoek gemeente Waddinxveen bodembelastingkaart en de VEO.

Het door REASeuro verzamelde feitenmateriaal dat ten grondslag ligt aan dit verdachte gebied is als volgt³:

- In de periode 20 januari – 25 maart 1945 zijn er zes bombardementen uitgevoerd op de spoorlijn Gouda – Alphen aan de Rijn. Deze spoorlijn bestond gedurende de Tweede Wereldoorlog al. De relevante bombardementsgegevens voor het onderzoeksgebied Peter Zuidlaan zijn als volgt:
 - o Op 17 maart 1945 viel een sectie *Spitfire* jachtbommenwerpers (drie vliegtuigen) een brug (geen spoorbrug) aan in *Nord de Guerre* kaartvierkant D.880876 vanaf 4000 voet. De vliegtuigen waren uitgerust met 1 x 500 lbs. en 2 x 250 lbs. afwerpmunitie. Bij de luchtaanval is een cluster bommen tussen de tien en dertig yards ten noorden van de brug neergekomen. In dit kaartvierkant is het onderzoeksgebied gelegen;
 - o Op 25 maart 1945 viel een sectie van vier *Spitfire* jachtbommenwerpers de spoorweg aan in kaartvierkant D.882885, wat ten noorden van het onderzoeksgebied is gelegen. Deze waren bewapend met 1 x 500 lbs. en 2 x 250 lbs. brisantbommen;
- Er wordt beschreven dat er minder kraters zijn waargenomen op luchtfotografie dan dat er munitie is afgeworpen, waardoor de kans bestaat dat er OO zijn achtergebleven nabij het onderzoeksgebied Peter Zuidlaan.⁴
- REASeuro hanteert een horizontale afbakening van 100 meter om vastgestelde kraters, waarbij rekening is gehouden met de ondergrondse horizontale verplaatsing van een brisantbom en cartografische onnauwkeurigheid;

³ REASeuro, Actualisatie historisch vooronderzoek OO gemeente Waddinxveen, p. 41-42 en 50.

⁴ Idem.

- Uit het REASeuro onderzoek is gebleken dat er geen luchtfoto's beschikbaar zijn van tussen de zes bombardementen. Om deze reden kan niet worden geverifieerd welke kraters exact afkomstig zijn van specifieke bombardementen. Echter, uit de inventarisatie van de zes luchtaanvallen is gebleken dat de hierboven benoemde twee bombardementen van 17 en 25 maart 1945 het meest nabij het onderzoeksgebied zijn uitgevoerd. Derhalve wordt geprobeerd om van deze luchtaanvallen de gebruikte ontstekers te achterhalen.
- REASeuro beschrijft dat een deel van de ingezette afwerpmunitie uitgerust was met ontstekers met 11 seconden vertraging, 0.025 seconden vertraging en geen vertraging. Van meerdere bombardementen zijn echter de specifieke ontstekers niet bekend.⁵ Deze informatie is gebaseerd op het archiefonderzoek dat REASeuro heeft verricht op squadron en het commandoniveau van de Britse luchtmacht. Er waren echter eveneens andere operationele niveaus binnen de *Royal Air Force* (die van de zogeheten *Wings* en *Groups*) waar informatie met betrekking tot toegepaste ontstekers werd bijgehouden. Deze zijn niet door REASeuro geraadpleegd.

1.4 The National Archives – collecties met betrekking tot de *Royal Air Force*

IDDS Explosieven B.V. heeft daarom een aanvullende zoekslag verricht binnen de collectie van de *National Archives* te Londen. In het REASeuro onderzoek wordt niet beschreven welke squadrons verantwoordelijk waren voor de luchtaanvallen op 17 en 25 maart 1945. Derhalve is gezocht naar de relevante *Operation Record Books* (ORB) en bijbehorende *Summaries of Events* (SOE) van de mogelijk betrokken squadrons. Dit zijn de officiële verslagen van de verrichtingen van de squadrons en in bepaalde gevallen worden de toegepaste ontstekers in deze documentatie vermeld.

Het bombardement van 17 maart 1945 is uitgevoerd door het *602nd Squadron* en de ORB en SOE geven geen informatie over de toegepaste ontstekers.⁶ Hetzelfde geldt voor het bombardement van 25 maart 1945, uitgevoerd door het *124th Squadron*.⁷ IDDS Explosieven B.V. heeft vervolgens op de niveaus boven dat van het individuele squadron gezocht naar relevante informatie aangaande deze bombardementen en de gebruikte ontstekers. In de collectie van de *Wings* (AIR 26) zijn geen relevante stukken aangetroffen met betrekking tot informatie over ontstekers.

In het ORB van de *12th Group Headquarters* is beschreven dat op 17 maart 1945 vier toestellen van *602nd Squadron*, elk met 1 x 500 en 2 x 250 lbs. bommen een 'rail bridge' aanvielen op coördinaat D.880896.⁸ De bommen zijn neergekomen ten oosten van de spoorlijn. Er is hier geen informatie opgenomen met betrekking tot toegepaste ontstekers. Voor wat betreft de luchtaanval op 25 maart is in dezelfde bron beschreven dat het *124th Squadron* de Gouda – Alphen aan de Rijn spoorlijn tweemaal aanviel.⁹ Bij de eerste sortie (11:10 – 15:45 Engelse tijd) werd de spoorlijn getroffen met een voltreffer. Het is niet beschreven waar deze luchtaanval exact heeft plaatsgevonden op de spoorlijn en welke ontstekers zijn gebruikt. De tweede sortie (14:50 – 16:10 Engelse tijd) heeft de spoorlijn aangevallen op D.882885, ten noorden van het onderzoeksgebied. Daarbij zijn neusontstekers gebruikt met een vertraging van 0.025 en staartontstekers met 11 seconden vertraging.¹⁰ Deze bevindingen komen overeen met de resultaten van het REASeuro historisch vooronderzoek voor de gemeente Waddinxveen.

⁵ REASeuro, actualisatie historisch vooronderzoek OO gemeente Waddinxveen, p. 50.

⁶ *The National Archives*, AIR 27/2078/29 en 30: *Operation Record Book* met *Summary of Events* van het *602nd Squadron*, maart 1945.

⁷ *The National Archives*, AIR 27/920/29 en 30: *Operation Record Book* met *Summary of Events* van het *124th Squadron*, maart 1945.

⁸ *The National Archives*, AIR 25/222: *Operations Record Books. Groups. No. 12 (fighter) Group. Jan. 1945 – May. 1945.* Luchtaanval *602nd Squadron* d.d. 17 maart 1945.

⁹ *Ibidem*, luchtaanval *124th Squadron* d.d. 25 maart 1945.

¹⁰ *Idem*.

2. Conclusie en advies

2.1 Conclusie

Het onderzoeksgebied Peter Zuidlaan is onverdacht op het aantreffen van OO. Echter is in de directe nabijheid een op afwerpmunitie verdacht gebied afgebakend door de firma REASeuro. De in deze QuickScan geraadpleegde bronnen geven geen uitsluitel over de toegepaste ontstekers. Aangezien het niet bekend is welke ontstekers zijn gebruikt bij de luchtaanval van 17 maart 1945 en tijdens de eerste sortie van 25 maart 1945 gaat IDDS Explosieven B.V. derhalve van een *worst case scenario* uit, waarbij er binnen het nabijgelegen verdachte gebied blindgangers met trillingsgevoelige ontstekers aanwezig zijn. Werkzaamheden die trillingen veroorzaken binnen het onderzoeksgebied Peter Zuidlaan zijn een invloedsfactor en kunnen de mogelijk aanwezige blindgangers tot uitwerking laten komen. Dit heeft gevolgen voor trillingveroorzakende werkzaamheden die plaatsvinden binnen de 10 meter trillingenbuffer van het verdachte gebied.

2.2 Advies

IDDS Explosieven B.V. adviseert diverse maatregelen met betrekking tot het beheersen van de trillingen binnen het 10 meter risicogebied. Deze worden hieronder kort toegelicht.

Trillingen: sloopwerkzaamheden

IDDS Explosieven B.V. adviseert bij de sloop van de bestaande naoorlogse bebouwing, funderingen en het verwijderen van kabels en leidingen om de activiteiten voort te zetten zonder dat er verdere opsporing van ontplofbare oorlogsresten noodzakelijk is. Hierbij moeten de trillingen die vrijkomen bij de sloopwerkzaamheden wel tot een minimum beperkt worden, in ieder geval niet meer dan 1 m/s^2 . Zoals eerder beschreven, kunnen trilling met een intensiteit groter dan 1 m/s^2 leiden tot verdichting van de bodem (zettingen) en daarmee indirect leiden tot het verplaatsen c.q. kantelen van ontplofbare oorlogsresten, waarbij uitwerking van de ontplofbare oorlogsresten mogelijk is. Deze waardes zijn bepaald in relatie tot afwerpmunitie. Om de sloopwerkzaamheden van de bovengrondse delen veilig ten opzichte van OO uit te voeren wordt het volgende geadviseerd:

- De sloop vindt plaats middels een sorteerknijper;
- Het gebruik van een sloopkogel veroorzaakt zware trillingen, het gebruik hiervan wordt afgeraden;
- De sloop dient zodanig plaats te vinden dat het ongecontroleerd omvallen van wanden, ongecontroleerd instorten van daken dan wel gelijksoortige voorvallen die kunnen leiden tot onnodige trillingen in de bodem worden voorkomen;
- De sloop van de bovengrondse delen van de gebouwen hoeft niet met een beveiligde machine plaats te vinden.

Trillingsarm funderen: fundering van schroefpalen (avegaarpalen)

Naast het gebruik van heipalen, kunnen voor de fundering van de nieuwbouw ook schroefpalen worden gebruikt (afhankelijk van de bodemgesteldheid). Het voordeel is dat deze manier van funderen nagenoeg geen trillingen veroorzaakt. Ter besparing van tijd en geld inzake het explosievenonderzoek, zou dit de meest efficiënte oplossing zijn voor funderen nabij het verdachte gebied. Bij het gebruik van prefab heipalen in de nabijheid van het verdachte gebied moet rekening gehouden worden met de aangegeven trillingenbuffer.

Trillingen: wanneer werkzaamheden binnen het risicogebied de normwaarde zullen overschrijden

Mogelijk worden er werkzaamheden uitgevoerd binnen het risicogebied trillingen waarbij niet voorkomen kan worden dat de trillingen mogelijk boven de normwaarde van 1 m/s^2 uitkomen. In dit geval dient er dan, aldus de VEO, opsporing van mogelijk aanwezige afwerpmunitie plaats te vinden in een straal van

tien meter om de trillingveroorzakende werkzaamheden heen.¹¹

Protocol spontaan aantreffen OO

Naast deze specifieke maatregelen adviseert IDDS Explosieven B.V. tevens de algemene maatregel om het uitvoerend personeel altijd voorafgaand aan de werkzaamheden te instrueren volgens het Protocol spontaan aantreffen ontplofbare oorlogsresten (zie bijlage 2). Dit om de risico's, welke gepaard gaan met het spontaan aantreffen van munitieartikelen uit de Tweede Wereldoorlog, te verkleinen.

IDDS Explosieven B.V. streeft naar een zo groot mogelijke representativiteit van het onderzoek. Een QuickScan Ontplofbare Oorlogsresten is echter gebaseerd op een beknopt bronnenonderzoek en betreft geen compleet historisch vooronderzoek conform het Certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse Ontplofbare Oorlogsresten (CS-VROO). Het blijft zodoende mogelijk dat relevante informatie niet achterhaald is, welke mogelijk tot andere uitkomsten en conclusies kan leiden.¹²

¹¹ VEO Vereniging voor Explosieven Opsporing, 'Afwegingskader trillingen in CE (afwerpmunitie) verdacht gebied' (2019).

¹² De QuickScan kan daarom niet worden geïnterpreteerd als een analyse die een volledig of compleet beeld weergeeft voor het al dan niet daadwerkelijk aanwezig zijn van ontplofbare oorlogsresten. Het is de door IDDS Explosieven B.V. verzamelde beschikbare informatie over het onderzoeksgebied en brengt dat in beeld met de benoeming van de mogelijkheid van het aantreffen van ontplofbare oorlogsresten in dat gebied. De opdrachtgever neemt het besluit om al dan niet nader onderzoek te doen uitvoeren om risico's verder te verkleinen op het aantreffen van ontplofbare oorlogsresten in het onderzoeksgebied en enkel de opdrachtgever is verantwoordelijk voor deze beslissing en de daaruit voortvloeiende consequenties en mogelijke schade. IDDS Groep BV of haar deelbedrijven sluiten iedere aansprakelijkheid uit voor het toepassen van de inhoud van de QuickScan en de inhoud zelf van de QuickScan, en mogelijke daaruit voortvloeiende schade in welke vorm dan ook, direct of indirect.

Bijlage 1: Geraadpleegde bronnen

IDDS Explosieven B.V. heeft bij het opstellen van deze QuickScan de volgende bronnen geraadpleegd:

Historisch vooronderzoek:

- REASeuro, Actualisatie Historisch Vooronderzoek Ontplobbare Oorlogsresten gemeente Waddinxveen, met projectkenmerk RO-210270 d.d. 24 december 2021 (versie 1);

The National Archives, Londen:

- AIR 27/2078/29 en 30: *Operation Record Book met Summary of Events* van het 602nd Squadron, maart 1945;
- AIR 27/920/29 en 30: *Operation Record Book met Summary of Events* van het 124th Squadron, maart 1945;
- AIR 25/222: *Operations Record Books. Groups. No. 12 (fighter) Group. Jan. 1945 – May. 1945;*
- AIR 25/721: *No. 84 (composite) Group. Intelligence summaries.. 1945 Mar. – Apr;*
- AIR 25/722: *No. 84 (composite) Group. Appendices, Mar. – Apr. 1945.*

Overig:

- VEO Vereniging voor Explosieven Opsporing, 'Afwegingskader trillingen in CE (afwerpmunitie) verdacht gebied' (2019);
- IDDS Explosieven B.V. munitiedatabase.



Bijlage 2: Protocol spontaan aantreffen ontplofbare oorlogsresten

Protocol voor het spontaan aantreffen van (vermoedelijk) ontplofbare oorlogsresten tijdens werkzaamheden

Doel

Het doel van dit protocol is het beschrijven hoe de betrokken medewerkers dienen te handelen bij het spontaan aantreffen van ontplofbare oorlogsresten (hierna: OO) bij de uitvoering van (grondroerende) werkzaamheden. Door het volgen van dit protocol wordt onveilig handelen met mogelijke gevolgen voor personeel en materieel voorkomen.

Inleiding

Bij bodemroerende werkzaamheden kunnen in Nederland (restanten van) OO uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen worden. Nederland is immers vijf jaar lang oorlogsgebied geweest.

Om het risico op het aantreffen van dergelijke OO te verkleinen kan een historisch vooronderzoek uitgevoerd worden. Dit onderzoek bepaald of het gebied verdacht is op OO. Aansluitend kan een opsporingsonderzoek uitgevoerd worden voor het daadwerkelijk opsporen van OO. Hoewel het risico op het aantreffen van OO middels opsporing geminimaliseerd wordt, is het niet geheel uit te sluiten dat tijdens grondroerende werkzaamheden spontane vondsten van OO worden gedaan. Ook in gebieden waar op basis van ervaring of onderzoek geen OO worden verwacht, kunnen deze aangetroffen worden.

In dit protocol wordt beschreven hoe men om dient te gaan met het vinden van vermoedelijke OO en hoe er gehandeld dient te worden in een dergelijk geval. De beschrijving van de handelswijze kan opgedeeld worden in drie fasen:

1. Voor aanvang van de werkzaamheden;
2. Bij het aantreffen van een verdacht object;
3. Afhandeling door de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD).

Bij dit protocol zijn enkele voorbeelden van OO weergegeven om het herkennen van dergelijke objecten enigszins te vergemakkelijken (zie bijlage). De beoogde resultaten van dit protocol zijn de spoedige ruiming van het verdachte object, het voorkomen van onnodige risico's en het creëren van een veilige werkomgeving.

Aantreffen van een verdacht mogelijk explosief object

Bij het aantreffen van een object, een OO, of door de vinder als zowaar wordt aangemerkt is het van groot belang dat de vinder correct handelt. De manier van handelen wordt hieronder besproken en staat stapsgewijs aangegeven.

De vinder van het object dient er voor te zorgen dat:

- De werkzaamheden direct na de vondst worden stil gelegd nabij het verdachte object (50 meter rond de locatie van het object);
- Het object **NIET** wordt beroerd;
- Het object **NIET** wordt verplaatst;
- Het object wordt **NIET** gemarkeerd;
- Omgeving van het object afzetten en zo veel mogelijk vrijhouden van personen;
- Verdacht object in de gaten houden totdat politie of EODD arriveert;

De vinder van het object of een door hem toegewezen persoon zal zo spoedig mogelijk het bevoegd gezag of diens vertegenwoordiger, de politie, over de vondst informeren. Tevens, indien het van toepassing is, de opdrachtgever/uitvoerder in kennis stellen van de vondst.

Bij het melden van de vondst van een vermoedelijk OO dient tenminste de volgende informatie doorgegeven te worden:

- Naam, functie en telefoonnummer van de melder;
- De ligplaats van het object;
- Een omschrijving van het object;
- Hoeveel objecten er zijn aangetroffen;
- Naam en telefoonnummer van de contactpersoon die bekend is met de ligplaats van het object;
- (Indien mogelijk) Een foto van het object.

Let op bij het vaststellen van de gegevens dat dit wordt gedaan zonder dat het voorwerp wordt bewogen of verplaatst. Wat betreft het vermelden van de afmetingen volstaat het geven van een schatting.

De aannemer/uitvoerder dient er vervolgens zorg voor te dragen dat de werkzaamheden in de omgeving van het object stilgelegd worden. Aanwezige personen dienen uit de omgeving van het object te worden verwijderd en te worden geïnformeerd over de aanwezigheid van de vondst met het verzoek dit niet uitgebreid te melden of door te geven zoals b.v. via sociale media. In overleg met de politie kunnen aanvullende maatregelen worden genomen zoals afscherming of afsluiting van het terrein. De politie geeft vervolgens de vondst van het vermoedelijke OO door aan de EODD.

Afhandeling door EODD

Door tussenkomst van de politie zal de komst van de EODD worden geregeld. Afhankelijk van het gevaar en de ligplaats kan dit op zeer korte termijn zijn. De EODD bepaalt, na een inspectie van het object op de vindplaats, welke vervolgstappen genomen dienen te worden. Het vervolg van de handelswijze wordt door de EODD afgestemd met het bevoegd gezag en de politie. Als wordt besloten tot ruiming van het object dan is de politie het aanspreekpunt voor de EODD (en indien nodig ook voor de aannemer).

Wanneer na identificatie door de EODD van het aangetroffen object blijkt dat het niet om een OO gaat, kunnen de werkzaamheden in overleg met de EODD weer worden hervat.

Indien het aangetroffen object inderdaad een OO betreft, worden door de EODD – in overleg met de politie en het Bevoegd Gezag – stappen genomen om het OO onschadelijk te maken. Nadat het OO onschadelijk is gemaakt dient in overleg tussen de opdrachtgever en een explosieven opsporingsbedrijf/EODD bepaald te worden of er sprake is van een incidentele vondst of van een verdacht gebied. In het eerste geval kunnen de werkzaamheden weer worden hervat. In het tweede geval blijven de werkzaamheden gestaakt en worden maatregelen genomen om het risico op het aantreffen van verdere OO te minimaliseren. Bij het uitvoeren van deze maatregelen kan een CS-OOO gecertificeerd opsporingsbedrijf worden ingeschakeld.

Aan de inzet van de EODD en de eventuele benodigde lokale dienstverlening (politie en dergelijke bij ontruiming) zijn geen kosten verbonden.

Betrokken instanties

Bevoegd Gezag

De burgemeester van de gemeente waarbinnen het verdacht object wordt aangetroffen is het Bevoegd Gezag. Het Bevoegd Gezag is binnen de gemeente verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid en dient als zodanig betrokken te worden in de besluitvorming omtrent een eventuele ruiming van een OO. Namens Bevoegd Gezag kan een vertegenwoordiger optreden. In dit geval vaak de politie.

Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD)

De EODD is de enige instantie in Nederland die gerechtigd is OO te ruimen. Indien een verdacht object een OO blijkt te zijn, draagt deze instantie zorg voor de ruiming en adviseert het de politie en het Bevoegd Gezag over de te nemen stappen.

Explosieven opsporingsbedrijf

Medewerkers van een opsporingsbedrijf bezitten de kennis, vaardigheden en ontheffingen om explosieven op te sporen, te benaderen en te identificeren. Daarnaast kunnen zij medewerkers voorafgaande aan de werkzaamheden instrueren hoe zij om moeten gaan met de spontane vondst van verdachte objecten.

Politie

De politie heeft tot taak het handhaven van de openbare orde en veiligheid. Als zodanig neemt de politie een centrale rol in bij het veiligstellen van de omgeving en de communicatie met de EODD en het Bevoegd Gezag. Het nummer van de politie in geval OO worden aangetroffen is: 0900-8844.



VOORBEELDEN VAN ONTPLOFBARE OORLOGSRESTEN

Afwerpmunitie (bommen)



Klein kaliber munitie (geweerpatronen) tot kaliber 20 mm



Handgranaten



Geweergranaten



Munitie voor granaatwerpers



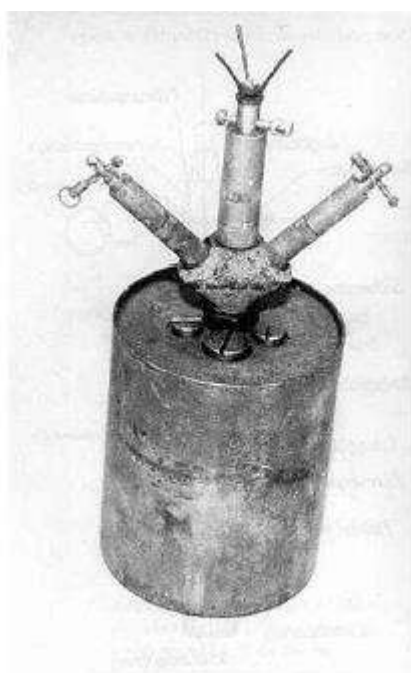
Raketten



Geschutmunitie vanaf kaliber 20 mm. (granaten en mortiergranaten)



Mijnen (anti-personeel en anti-tank)



Ontstekingsinrichtingen (van geschutmunitie)

